

W. V.

**"Ruch Filozoficzny", Tom XVIII, nr 1-3,
Toruń 1958 : [recenzja]**

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 4/1, 226-227

1959

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

zagadnieniami naukowymi poczynawszy od badania materii i różnych rodzajów energii (słońca, przypraw morskich i energii nuklearnej) poprzez skomplikowane analizy prędkości i wyprawy w głąb oceanów aż do zagadnień współczesnej astronomii.

Indeks alfabetyczny terminów naukowych wraz z krótkimi objaśnieniami ułatwia zrozumienie poszczególnych zagadnień, a estetyczna forma graficzna i piękne ilustracje czynią z książki interesującą pozycję wydawniczą.

M. B.—N.

Z CZASOPISM

„Ruch Filozoficzny“ — kwartalnik założony przez Kazimierza Twardowskiego, wydawany przez Polskie Towarzystwo Filozoficzne. Redaktor: Tadeusz Czeżowski. Tom XVIII, nr 1—3. Toruń 1958, s. 135.

Kiedy w roku 1911 Kazimierz Twardowski zakładał we Lwowie „Ruch Filozoficzny“ uważał, że głównym zadaniem tego pisma winno być informowanie o wydarzeniach filozoficznych w Polsce i na świecie. Wychodził bowiem z założenia, że największą przeszkodą dzielącą ludzi jest brak wiadomości o sobie. Zgodnie z tym postulatem „Ruch“ starał się podawać możliwie jak najbardziej wyczerpujące dane nie tylko o życiu filozoficznym lecz również i kulturalno-naukowym. Nie trzeba bowiem zapominać, że podstawą całej działalności Twardowskiego było przekonanie, że badanie filozoficzne jest badaniem naukowym i że winno czynić zadość wymaganiom naukowego krytycyzmu i naukowej ścisłości.

Tę służbę łączenia przez informację pełnił „Ruch“ wiernie przez pierwsze lata swego istnienia, aż wybuch wojny w r. 1914 uniemożliwił wydawanie pisma. Potem, od roku 1918 aż do roku 1938 zeszyty „Ruchu“ pojawiały się w różnych odstępach czasu (przy czym roczniki ustąpiły miejsca tomom), aby w roku tym przekształcić się w wydawnictwo kwartalne. Wojna 1939 r. położyła kres tej pracy. Wznowiony w r. 1948 „Ruch Filozoficzny“ przestał się ukazywać w 1950 r. Po ośmiu latach milczenia czasopismo to ukazuje się teraz znowu: stanowi ono niezwykle cenne źródło informacji nie tylko dla filozofów, lecz także i dla historyków kultury i nauki. Obecna redakcja pozostała bowiem wierna ogólnym postulatom Założyciela czasopisma, tj. wspomnianemu wyżej wymogowi naukowości badań filozoficznych.

Główny zrab zeszytu stanowią rubryki informacyjne: przegląd czasopism obejmuje 15 tytułów wydawnictw krajowych i zagranicznych, a zapiski bibliograficzne znakomicie ułatwiają orientację w tak dziś obfitym dorobku naukowym. Historyk nauki znajdzie najwięcej informacji w dziale zatytułowanym „filozofia nauki“, lecz także i inne działy — mniej lub więcej pokrewne — zawierają szereg tytułów dzieł mogących wzbudzić zainteresowanie z punktu widzenia dziejów poszczególnych dyscyplin naukowych lub problematyki ogólnej.

Obok rubryk informacyjnych czasopismo zamieszcza na czele każdego zeszytu krótkie artykuły na temat aktualnych zagadnień filozoficznych oraz

zyciorysy zmarłych filozofów (w ostatnim zeszycie: W. Heinrich, W. Lutosławski i J. Łukasiewicz) zawierające wskazówki bibliograficzne. Całość uzupełniają wiadomości wydawnicze, informacje dotyczące organizacji życia naukowego w kraju i zagranicą itd.

We wstępie Redakcji czytamy, że istnieje projekt powrotu do pierwotnego założenia czasopisma, tj. przekształcenia go w miesięcznik, dzięki czemu mógłby naprawdę odzwierciedlać aktualny stan życia filozoficznonaukowego i stać się terenem dyskusji. Należy się spodziewać, że to zamierzenie Redakcji zostanie w niedalekiej przyszłości zrealizowane.

W. V.